

Economia

Traslladar el coneixement

17/01/15 02:00 - CATEDRÀTIC DE BIOQUÍMICA I BIOLOGIA MOLECULAR, DIRECTOR DE L'ESCOLA DE DOCTORAT I VICERECTOR DE POLÍTICA CIENTÍFICA DE LA UB - **ENRIC I. CANELA**

Un dels grans dèficits de Catalunya és la seva manca de capacitat per traslladar el coneixement que genera a la societat. Sovint es parla de la falta de relació entre la universitats, també ara centres de recerca, i l'empresa. Crec que el problema no està ben formulat, en la societat del coneixement hauríem de parlar de la manca de capacitat per convertir el coneixement en valor. Generem molt coneixement, però poc d'aquest coneixement es converteix en alguna cosa útil. Potser hauríem de considerar una única excepció, la recerca translacional en el camp mèdic. Gràcies a la gran qualitat dels nostres hospitals, una gran part de la recerca que hi fan reverteix directament en el ciutadà.

Hi ha un seguit de causes que expliquen aquest dèficit. El govern s'ha marcat com a objectiu eliminar les barreres o minimitzar els impediments que fan que això succeeixi.

Una mancança, ben coneguda, és que hi ha pocs doctors a les empreses. Si descomptem el sector farmacèutic, són poques les empreses que disposen d'un doctor a les seves plantilles i menys les empreses en què les decisions les prenen doctors. Sense menystenir ningú, els doctors estan específicament formats i qualificats per plantejar problemes i establir la metodologia per solucionar-los. Evidentment estan capacitats per fer que el coneixement sigui un dels factors de producció.

Per canviar aquesta cultura i aconseguir que un nombre més gran de doctors s'incorporés a les empreses, el govern va iniciar fa un parell d'anys, en col·laboració amb les universitats; el Pla de Doctorats Industrials. Els objectius últims són contribuir a la competitivitat i internacionalització del teixit industrial català, retenir talent i situar els doctorands i doctorandes en condicions de desenvolupar projectes d'R+D+I en una empresa. El pla està resultant un èxit indiscutible i si res no ho esguerra en molt poc temps ens posarem al nivell de Dinamarca, model i bon referent per a nosaltres. Té una població inferior a la de Catalunya i un elevat índex d'innovació.

A Catalunya, a diferència d'altres països, no tenim eines públiques que afavoreixin que el fruit de la recerca serveixi per desenvolupar noves empreses de base científica. No tenim els mecanismes financers ni la cultura necessaris per fer que siguin els grups de recerca els que posin el coneixement al mercat. Aquests mecanismes financers els ha de crear l'administració, igualment que és ella qui ha de finançar la formació dels científics emprenedors.

En aquesta línia, el govern ha dissenyat el Programa Indústria del Coneixement i aquesta setmana ha publicat la primera convocatòria. Es tracta, al meu entendre, d'un bon programa, que consta de tres fases. Pretén mobilitzar 30 milions d'euros en cinc anys.

Programa de formació.

La primera fase, un ajut de 25.000 euros, inclou un programa de formació i mentoratge, coordinat per la UC Berkeley, que és l'encarregada de coordinar a la Costa Oest el programa de formació per a científics emprenedors que la National Science Foundation (NSF) desenvolupa als Estats Units des de l'any 2011.

La concepció del projecte és excel·lent, si bé haig de fer una crítica, malauradament comuna a moltes coses que passen a Catalunya, amb massa pocs diners. La quantitat que es pretén mobilitzar, no pas finançar, en cinc anys, és similar a la que anualment dedica el govern d'Israel a les incubadores d'empreses. Són pocs recursos per iniciar un projecte de valorització. De totes formes és una primera iniciativa que hem de rebre esperançats ja que ha de cobrir un buit a Catalunya. Caldrà veure'n els resultats i aleshores parlar amb ple coneixement de causa. També és molt positiu que els seleccionats puguin formar-se a la Universitat de Califòrnia.

He de recordar que els governs responen prioritàriament a les demandes socials i dediquen pocs recursos a allò que no són demandes socials, però que creuen necessari per al país. A hores d'ara, aquest projecte, altament necessari per integrar-nos plenament en l'economia del coneixement, no és cap demanda social. Malauradament no hi ha una percepció ciutadana de la necessitat del projecte. El govern, encertadament, ho ha prioritzat. Felicitem-nos-en, però no n'hi ha prou.

Catalunya i el futur.

Catalunya necessita entrar en el futur. Estem cofois de la nostra capital, Barcelona, guardonada com a *ciutat intel·ligent (smart city)* però la trobem en el principal rànquing de ciutats innovadores en un discret lloc 56è. Quan busquem clústers d'innovació al món, res que pertanyi a l'Estat espanyol no hi apareix.

Amb tot, alguna cosa canvia. Fa poc llegia que l'Ajuntament de Barcelona posa en funcionament *ateneus de fabricació*, viviers de la inventiva. Es tracta d'una xarxa d'equipaments públics especialitzats en projectes de formació i fabricació digital. Són petits laboratoris que emulen els *fab lab* del MIT. Seran espais de creativitat i innovació en tecnologies digitals. Esperem que ben aviat destil·lin innovació.



Una mancança de Catalunya és la poca capacitat de traslladar el coneixement a la societat. Foto: ARXIU.

A Catalunya, a diferència d'altres països, no tenim eines públiques que afavoreixin que el fruit de la recerca serveixi per desenvolupar noves empreses de base científica. No tenim els mecanismes financers ni la cultura necessaris per fer que siguin els grups de recerca els que posin el coneixement al mercat. Aquests mecanismes financers els ha de crear l'administració, igualment que és ella qui ha de finançar la formació dels científics emprenedors

Enric I. Canela

Altres articles de l'autor

20/12/2014 **Les comunitats d'innovació**

22/11/2014 **Com generar i finançar els nuclis d'innovació**

Més articles ...

Més empresa

El Programa Indústria del Coneixement té com a objectiu afavorir el desenvolupament de noves empreses de base científica. Consta de tres fases: Llabor, Producte i Mercat. La primera i la segona fase corresponen a la valorització d'un producte abans de la seva arribada al mercat. La tercera etapa del Programa és la de capitalització.

Darrera actualització (Dissabte, 17 de gener del 2015 02:00)

Publicat a

L'econòmic 17-01-2015 Pàgina 23

DESA LA NOTÍCIA A:

Des del **registre** pots veure i gestionar totes les notícies desades i de les que en fas seguiment.